

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

17-йил чиқиши.
№ 129 (4376).
30
И Ю Н Ъ
СЕШАНБА
1970 йил,
Баҳоси 2 тийин.

ҚАШҚАДАРЁ ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Қашқадарё областининг ғаллакорлари юбилей йили пиланини муваффақиятли яқунлаш учун коммунистик мусобақани кенг авж олдириб, 26 июнда давлатга дон сотиш пиланини ўтган йилдагига қараганда 22 кун илгари бажардилар. Давлат оморларига 48 минг 200 тонна дон етказиб берилди. Беш йилликлар давомида давлатга 336 минг тонна дон сотилди. Бу планда белгиланганидан 90 минг тонна кўпдир. Область районлари дон топириши бўйича беш йиллик топиригини муваффақиятли равишда бажардилар.

Қамаши, Ғузур ва Чироқчи районларининг ғаллакорлари катта ҳисса қўшдилар. Қарши ва Косон районлари топириқни анча ошириб бажардилар. Қолхоз ва совхозлар давлат қарзларидан тўла узлиб, уруғлик фонди ғамлаб қўйиш пиланини ошириб бажардилар. Ҳали ғаллазорларда дон кўп. Бутун ҳосилини тезда йиғиб-териб олиш учун механизаторлар ўртасида ўзаро мусобақа кенг қўзғилиб юборилди.

Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан қашқадарёликлар давлатга топириладиган донни 100 минг тоннага етказиш мажбуриятини олдилар.

ТАШАББУСКОР ҒАЛЛАКОРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

РЕПОРТАЖ

● ЮҚОРИ ЧИРЧИК РАЙОНИДАГИ «ЛЕНИНБОД» КОЛХОЗИ ДАВЛАТГА ҒАЛЛА СОТИШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИ. ● ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИГА 400 ТОННАДАН Ортиқ дон топирилди. ● ДАВЛАТГА ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 1200 ТОННА ДОН ТОПИРИЛАДИ. БИР ЙИЛДА ТУРТ ЙИЛЛИК ҒАЛЛА ТАЙЕРЛАНДИ.

Ташаббускорлар ўз аҳдларининг устидан чиқиб йўлдан ҳармай-толмай кўрашмоқдалар. Шу кунларда ҳисоб-китоб билан, иш юртактаган ғаллакорлар давлатга дон сотиш юзасидан олган мажбуриятини тула бажармади, ҳунарига қараганда уруғлик билан етарли миқдорда таъминлаймиш, чорва учун етарли миқдорда озуқа жамғармади, ҳар бир колхозчиға меҳнат кунига бериш учун етарли ғалла анграмади, дейишмоқда. Деҳқонлар, механизаторлар ғалла ўрими-йиғимини белгиланган мuddатда тугаллашни динига жо қилган ҳолда ғайрат кўрсатмоқдалар.

Бригада бошлиғи Нигмат Болтаев ғалла ўрими-нинг бориши ҳақида шундай деди: «Ҳозирги пайтда ғаллазорларимизда 10 та комбайн тикимсиз ишламоқда. Ҳўналиндаги барча машина, техника кўчалари ўрими-йиғимни наоёб этилган. Ғалла тозалаш агрегатлари, сомон йиғувчи механизаторлар унумли ишламоқда. Шунинг на тикимсиз биз давлатга дон сотиш пиланини бажариш қаторида адо этдик».

Ташаббускор, меҳнатсевар механизаторларимиз ўз вазифаларини шараф билан бажармоқдалар. Улар комбайнларини унумли ишлатиб юқори нур сатишларга эришмоқдалар. Комбайнчиларимизнинг ҳар бири кунига 10—12 гектар майдондаги ғаллани ўриб-йиғиб олмақда.

Ғаллазорларимизда ўрими-йиғим ишлари икки сменада конвейер усулида ташкил этилган. Барча

техника кўчалари майдонларда унумли ишлаб йиллик ғалла тайёрлаш пиланини қарийб 20 процентини йиғиб олмақдалар.

Ўрими-йиғимда актив қатнашиб юқори нур сатишга эришадиган механизаторлардан Музаффар Додатқулов, Ҳамдам Усмонов, Тонқой Пирназаровлар ўз нормаларини ошириб адо этишмоқда. Бу комбайнчилар масум охиригача 300—350 тонна ғалла янгиб бериш мажбуриятини олган. Колхоз ғаллакорлари бугунги кунда ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб яна давлатга 1200 тонна дон сотишга қарор қилишди. Барча колхозчилар, механизатор ва мутахассислар зиммаларига олган ана шу мажбуриятни ҳам қисқа мuddатда ўриштириш учун астойдил кўрашмоқда.

Поёнсиз қир-адрлардан кўп дон йиғиб олиш йўлида кечма-кеч ушбу тер тўғайган ғаллакорлар бир йилда тўрт йиллик пилани бажаришга суз беришди. Ғалла ўрими-йиғимини муваффақиятли олиб бораётган колхоз аъзолари албатта ўз сузларининг устидан чиқадилар. Бу йил ҳам давлатга кўп, сифатли ва арзон дон етказиб берилади.

Суратларда: илгир механизатор Х. Усмонов, (Ўрта) колхознинг бош агрономи Ф. Фатхуллов ва бригада бошлиғи Т. Болтаевлар ғалла ҳосилини (чапда) кўздан кечиришмоқда.

Автор фотолари.

КАЛИНИН, ЯНГИЙЎЛ РАЙОНЛАРИНИНГ ЮТУГИ

Ғалла ўрими-йиғимини пухта уюштирган ва бу ишни муваффақиятли яқунлаш учун барча техника, ишчи кўчаларини тўла сафарбар этган Калинин ҳамда Янгийўл районларининг ғаллакорлари меҳнатда яхши натижаларга эришдилар.

РАЙОНЛАРИНИНГ ЮТУГИ

Бу район ҳўжаликлари давлатга дон сотиш йиллик пиланини шараф билан бажардилар.

Калинин ва Янгийўл районларида ғалла сотиш давом этмоқда.

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНING ПРЕЗИДЕНТИ МОСКВАГА КЕЛДИ

Бирлашган Араб Республикасининг Президенти ва баш мунистри Араб Социалистик Иттифоқининг раиси Жамоал Абдул Носир КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президенти ва Совет ҳукумати тақдирини тақдирини 29 июнда дўстлик визити билан Москвага келди.

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНING ПРЕЗИДЕНТИ МОСКВАГА КЕЛДИ

Бирлашган Араб Республикасининг Президенти ва баш мунистри Араб Социалистик Иттифоқининг раиси Жамоал Абдул Носир КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президенти ва Совет ҳукумати тақдирини тақдирини 29 июнда дўстлик визити билан Москвага келди.

ЎЗБЕКИСТОН ИЛАТИ

Республика мамлакатга беш йиллик топириғидан

ташқари 95 минг центнер пилла топириди

Ўзбекистоннинг салкам бир миллион колхозчилари ва совхоз ишчилари пилла кўртак бориши билан бандлар. Бу нозик иш катта маҳорат ва меҳнатни талаб қилади. Ўзбекистон пиллакорлари бугун билим ва маҳоратларини ишта солиб, бу ғоят қимматли хом ашё етиштиришда йил сайин янги-янги ютуқларини қўлга киритмоқдалар.

Юбилей йилини улар пилла етиштириш ва давлатга сотиш пиланини муваффақиятли бажариш билан нишонладилар. Тайёрлаш пунктларига пландаги 175 минг центнер ўрнига 184 минг 150 центнер пилла топирилди. Давлатга пилла топириш давом этмоқда. Ўзбекистон ССР ҳўжаликлари пилла топириш беш йиллик пиланини 111 процент бажариб пландан ташқари 95 минг центнер пилла сотдилар.

Бухоро ва Сурхондарё областлари пилла тайёрлаш пиланини республикада биринчи бўлиб адо этидилар. Қашқадарё, Фарғона, Наманган, Самарқанд, Хоразм, Андижон, Тошкент, Сирдарё областларининг пиллакорлари давлат пиланини муваффақиятли бажардилар. Давлатга 41.520 центнер аёло сифатли хом ашё сотган Фарғона, 27.550 центнер пилла сотган Андижон, 23.200 центнер пилла сотган Бухоро областлари пиллакорларининг пилани бажаришга қўшган ҳиссаси айниқса сазмоқли бўлди.

Қўпгина районлар ва ҳўжаликларининг пиллакорлари юксак натижаларга эришдилар. Нар-

пай районидagi Охунбобоев номли колхознинг кўмуш тала ижодкорлари ҳар кўти кўрт уруғидан 87 килограмдан пилла олдилар.

Хар кутисидан 120 килограмм ва ундан ҳам ортиқ қимматли хом ашё олган моҳир пиллакорлар орасида Ленинград районидagi Карл Маркс номли колхоздан Давлат мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Олихон Султонова, Москва районидagi «Ғизил юлдуз» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Рўзхон Юсупов, Ўзбекистон районидagi «Ғанибод» совхозидан Рўзхон Эрнабоева, Бухоро районидagi «Маданият» колхозидан Хурсанд Аҳмедова сингари фидокорлар бор.

Пилла заводларининг ва пиллачилар тажриба станцияларининг ишчилари ҳамда мутахассислари республика ҳўжаликлари юқори сифатли гибридуруғлар билан таъминлашда катта иш қилишди.

Мавжуд пилла кўртак уруғларининг энг яхши навлар билан алмаштирилиши, ўз наватидан бу навларнинг тагин ҳам маҳсулдор навлари билан алмаштирилиши ҳамда бошқа тадбирлар қилиниши тўғрисида республика бўйича пилла ҳосилдорлиги 1961 йилги 46 килограммдан кейинги йилларда 60—62 килограммга кўтарилди. Биринчи сортли хом ашё миқдори 72 процентдан 80 процентга кўтарилди. Буларнинг ҳаммаси, шўбхасиз, колхозларининг пиллачиларидан олаётган даромади барака-

сини оширди. Бултур колхозларининг бу соҳадagi даромади 64 миллион сўмдан ошмоқда.

Кейинги йилларда республикада мавжуд пилла заводларини реконструкция қилиш ва янгиликларни қўриш ишлари бошлаб юборилди. Улар замонавий ҳўжалар билан таъминланмоқда, шу жумладан кондиционерлар билан жиҳозланмоқда. Пиллани ишлаш жараяни тобора механизацияланмоқда. Пиллани тозалаш ва навларга ажратишда кўп меҳнатини янги яратилган машиналар ва асбоб-ускуналар қисиб чиқаришмоқда. Илгари бир ишчи санкиз сотикли иш кўни мобайнида 12—15 грамм уруғини навларга ажратарди. Эндиликда маҳаллатинида ишлаб чиқарилган машиналарнинг қўлланилиши билан бу иш жараянида ушбу миқдор 40 баравар ошди. Пиллани бугунлаш ва қўришни механизациялашда янада мукамал агрегатлар қўриб қилинди. Мавжуд сўшмакларнинг ўрнига хом ашёни дастлабки ишлайдиган 25 та база қўрилди.

Ўзбекистон колхозлари ва совхозлари мамлакатда етиштирилган ғоят қимматли пилланинг учдан яқин қисминини етказиб беришмоқдалар. Кўмуш тала ижодкорлари бу муҳим таровотин янада ривожлантириш йўлида ҳамма тадбирларини амалга оширмоқдалар.

А. УЗИЛЕВСКИЙ,
«Сельская жизнь» муҳбири
ЎЗБЕКИСТОН ССР.
(«Сельская жизнь» 27 июнь).

МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Кеча Меҳнаткашлар депутатлари XII Чирчиқ Тошкент область Советининг VI сессияси бўлиб ўтди. Сессия умумий ўрта таълимга ўтиш мусобақати билан областга халқ маорифини янада яхшилаш чоралари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Бу масала юзасидан област ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ С. А. Раҳматуллоев доклад қилди.

Сессиянинг халқ маорифи бўйича доимий комиссиясининг раиси ўртоқ С. П. Пулатов шу масала юзасидан кўшимча доклад қилди.

Сессия шунингдек, Тошкент области 1969 йилги маҳаллий бюджетининг бажарилиши ва Тошкент области 1970 йилги беш ойлик маҳаллий бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги масалани ҳам муҳокама қилди. Бу масала юзасидан област молия бўлимининг муdiri ўртоқ Я. К. Эзичбеков доклад қилди. Область Советининг план-молия ишлари бўйича доимий комиссиясининг раиси В. М. Мухамедов шу масала юзасидан қўшимча доклад қилди.

Область Советининг коммунал хўжалиги ва ободонлаштириш бўлими доимий комиссиясининг иши

тўғрисида комиссия раиси ўртоқ В. И. Рибалкиннинг ҳисоботи ҳам тингланди.

Сессияда область Советининг V сессияда депутатлар томонидан бажарилган тақдирий мулоҳазалар ва тақдирларнинг бажарилиши тўғрисида област ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Н. И. Белоусов ахборот берди.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

Сессия ўртоқ М. Э. Этамбердиев бошча ишта ўтганлиги муносабати билан уни меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг секретари қилиб ўртоқ У. Бураев сайланди.

Сессия ўртоқ Б. А. Аракеян бошча ишта ўтганлиги муносабати билан уни област қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи вазифиндан овоз қилди. Область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи қилиб, ўртоқ Т. М. Ортинхужаев тасдиқланди.

Сессия депутат Ш. Н. Зулфиқоровнинг талаби билан область иж-

роия комитетининг раиси Э. Т. Шайхонининг қишлоқ хўжалик бўлими биринчи ярим йилдаги қилинган иш ахбороти тўғрисида ахборотинобат олди.

Сессия ишда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. М. Мусахонов қатнашди.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒАЛЛА ЎРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 29 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

1-стун — районлар, 2-стун — ўриладиган майдон, 3-стун — ўрилган майдон, 4-стун — пиланини бажарилиш процентини.

Ойроқинда	490	490	100.0
Калинин	3351	3775	70.5
Оңиқурган	2095	1324	62.5
Урта Чирчиқ	26597	15218	57.2
Бўна	9492	4751	50.1
Беноев	5746	2642	46.0
Янгийўл	10647	4458	41.9
Юқори Чирчиқ	22131	5432	24.5
Бўстонлиқ	9651	273	2.8

Область бўйича: 92200 38369 41.6

РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИ

Орқонқидзе район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XVIII пленуми ахбороти муҳокама қилинди. Пленумда Ўзбекистон КП область комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов доклад қилди. Муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Пленум шунингдек, ташкилий масалаларни ҳам кўриб чиқди. Ўз оёрусини йўқотганлиги учун Н. Қирғизбековни район партия комитетининг биринчи секретари вазифиндан бўшатилиш ҳақидаги қарорни пленум маъқуллади ва уни район партия комитетини бюроси составдан чиқарди.

Район партия комитетининг биринчи секретари ва бюро аъзоси

қилиб Пулат Юнусовчи Юсупов сайланди.

Пленум ишда Ўзбекистон КП область комитетининг иккинчи секретари Б. М. Истомин иштирок этди.

Бўстонлиқ район партия комитетининг бўлиб ўтган пленуми «Правда» газетасининг 27 июнь сонида босилиб чиққан «Ўзбекистонда пиллакорларнинг қўлига қўйилган қўл» сарлавҳали рейд материални муҳокама қилди. Район партия комитетининг пленуми мақоладаги тақдирий фикрларини тўғри деб топди. Бу камчиликларни бартараф этиш ва озуқа тайёрлаш сўрагини тезлаштириш юзасидан тадбирлар белгиланди. Бу масалани муҳокама қилишда область партия комитетининг иккинчи секретари Б. М. Истомин қатнашди.

Район партия комитетининг пленуми ташкилий масалаларни ҳам кўриб чиқди. П. Ю. Юсупов бошча ишта ўтганлиги муносабати билан район партия комитетининг биринчи секретари вазифиндан бўлатириш қилиб сайланди.

Ўзбекистон КП Бўстонлиқ район партия комитетининг иккинчи секретари ва бюро аъзоси қилиб Екуб Пулатов сайланди.

Пленум ишда Ўзбекистон КП область комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов иштирок этди.

ЎЗБЕКИСТОН: ПИЧАН ЎРИМИ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Ғанининг дундасини айтиб қўяйлик: Тошкент области ҳўжалик тайёрлашда республикада оғрада бораётган йўл. Андижон, область ҳўжалик тайёрлашда сирдарёликлардан олдинда, бу соҳада у республиканинг энг жанубий областлари Сурхондарё, Қашқадарёликлардан ҳам ўзиб кетган, ваҳоланки бу областларда беда ва табиий ўтларини ўриш бирмунча эрта бошланган.

Шунга қарамадан биз атайлаб Тошкент области ҳўжаликлари бўйича етказилган йўл. Андижон, область ҳўжалик тайёрлашда сирдарёликлардан олдинда, бу соҳада у республиканинг энг жанубий областлари Сурхондарё, Қашқадарёликлардан ҳам ўзиб кетган, ваҳоланки бу областларда беда ва табиий ўтларини ўриш бирмунча эрта бошланган.

га нисбатан 40 процент миқдорда хашак жамғарилади.

Бу йил табиий ўтлар яхши ўсмаган деб нолиш ўрнида бўлмайди. Биз бағрага борган бўлмайлик, тиза бўйи беда, ўт ўсатганлигини кўридик. Ҳамма ерда бедалар мўл ҳосил етиштирилган. Шунинг учун ҳам кўпгина ҳўжаликлар бу йил бир йил иллик етказилган запасини жамғаришга аҳд қилганлар. Янгийўл райони бўйича рейдни «Чиноз» совхозидан бошладик. Бу совхоз республиканинг энг йиринг чорвадор ҳўжаликлари билан борилади. Совхозда техникадан ишнинг кўзини биллиб фойдаланилади. Трактор сенокоситалари, волокушлар, тўлган хашакларини йиғиштиручи механизмлар, пресс-подборщиклар сингари механизм-машиналар хашак ўримида кўп меҳнатни бутунлай қисиб чиқарган. Қўпгина механизмлар икки сменада ишлайди. Тажрибали, ўз ишнинг устаси бўлган механизаторлар аса кўндалик иш нормаларини анча ортири билан бажаришмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси совхозда етказилган ўрими сўрагини кучайтириш имкониятини бермоқда. Ўтган йилдагидан икки ҳафта илгари — 7 июндаги бедаларини биринчи ўри-

ми тугалланди. Ҳозир учинчи ўрими қизғин бормоқда.

Афсуски, райондаги бошқа ҳўжаликларда бўганимизда қўнғилсиз ҳўжалар дуч келдик. «Ленинград», Киров номли колхозларда ва бир қатор ҳўжаликларда бедаларини биринчи ўримида кечиктириб қилишган. Ҳозир кунда ҳам бош беришган имкониятларини бутлаб олиш учун қилинаётган иш талабга жавоб бермайди. Хашак ўримидаги машиналар, пресс-подборщиклар тез-тез тўхтаб қолади. Ўрилган хашакни дадалан ташиб чиқиб кетадиган транспортларнинг иши аниқ ташкил этилмаган.

«ПРАВДА»НИНГ ЕЗГИ РЕЙДИ

Бўстонлиқ районда етказилган хашак тайёрлаш учун яхши шароит мавжуддир. Районда беда майдонларидан ташқари натта-натта майдонларда табиий ўтлар туртириб ўсиб ётибди. Афсуски, районда ана шу қулай имкониятдан тўла фойдаланиш учун ҳарият қилинмаётган. «Правда» 50 йиллиги совхозда 15 та трактор сенокоситалари, кўлаб трактор ва бошқа ўрими техникаси мавжуд. Ишчи кучи етқимайди деб нолиш ҳам ўринли. Лекин шунга қарамай атиги ўнла бир қисм майдонда беда ўрилган.

«ПРАВДА» ГАЗЕТАСИНING 27 ИЮНЬ 1970 ЙИЛ СОНИДА БОСИЛГАН «ЎЗБЕКИСТОН: ПИЧАН ЎРИМИ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА» САРЛАВҲАЛИ МАҚОЛАСИ ТЎҒРИСИДА

ги, ўрими агрегатлари, пресс-подборщиклар ва бошқа хил техникадан қонқарсиз фойдаланилаётганлиги ҳақидаги тақдирий тўғри деб топилсин.

Район партия комитетларига пилан ўришнинг боришини муҳо-

кам қилиш, ҳар бир ҳўжаликда етказилган хашак тайёрлаш юзасидан олинган мажбуриятларнинг тула бажарилишини таъминлаш ва йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан қонқарсиз тадбирлар ишлаб чиқиш топирилди.

Карл Маркс номли колхозда ҳам табиий ўтларини ўриш ва тарамлаш ишларининг сўрагини ниҳоятда паст. Бу ерда ўрилган

хашакнинг атиги учдан бир қисmini тарамланган. Бўстонлиқ райони дағал етказилган хашак тайёрлаш бўйича областда энг сўнгги ўримида бормоқда. Лекин шунга қарамай район партия ва совет органлари бу аҳволдан қаттиқ ташвишга тушмоқдалар деб айти олмаймиз. Ҳозирча бу ерда ўт-хашак ўришни тезлаштириш зарурлиги тўғрисидаги гаплар билан чегараланмоқдалар, ҳолос.

Бўна районида колхоз ва совхозларга жунашдан олдин биз район қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғи К. Солиқов билан гаплашдик. У хотиржам нафийда: барча техника ишламоқда, етказилган хашак тайёрлаш ўтган йилдагига қараганда яхши бораётган. Бироқ бизнингча хотиржамликка ҳозирча асос йўқ. Районда боришимиз арасида бедаларини биринчи ўримида тугалланди. Ҳар гектар ердан 18 центнердан хашак олинди. Иккинчи ўримида эндиғина қилишган.

Қўндалик воқеа хашак ўриш иши ушшоққонлиқ билан таъкил этилганлигини кўрсатди. «Кўнар» совхозда пресслаб қўйилган хашак 15 кундан буён дадалан ташиб чиқиб кетилмаган. Бу ҳам майли-я, ўрилган хашак қовжираб кетган, 30 гек-

тар майдонда беда кечиктиб сўғирган. Бу ўз наватидида иккинчи ўрими мuddатининг қўнғиллиб кетишига сабаб бўлган.

План бўйича районда 20 минг тонна дағал хашак жамғарилиши керак.

Область партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари диққат-эътиборини қўйиладиган факта жалб этмоқчимиз. Колхоз ва совхозларда хашак ўрими бошланганга бир ойдан ортиқ вақт ўтди. Лекин областда ҳалигача ўнлаб сенокоситалар ва пресс-подборщиклар тайёрланмаган, улардан фойдаланилмади. Мавжуд волокушларнинг деярли ярми, етказилган йиғиштириладиган механизмларнинг учдан бир қисми тайёр эмас. Бу техникалар албатта соҳ бўлганда кўп кетарди.

«Правда»нинг рейд бригадаси: Янгийўл райондаги «Чиноз» совхозининг бош агрономи.

Б. ОДИЛОВ,
Область халқ контроли комитетининг инспектори.

Н. АЛЕЕВ,
«Правда Востока»нинг муҳбири.

Н. ГЛАДКОВ,
«Правда» муҳбири.

АПН

ҒАРБИЙ БЕРЛИНДА шахар прогрессия жамоатчилигининг АКШнинг Хиндхитиди мамлакатларидаги агрессиясига қарши чиқишлари давом этяпти. Шаҳар маъмурули ва полиция б-ва қаракетин бостирини учун жон-жаҳди билан уринмоқда. Суратда: полиция билан тўқнашув вақтида ярдор бўлган намоёншчини санитарлар замбонда олиб кетишяпти.

Б. Пахомов фотос. (ТАСС).

ЧОРВАДОРЛАР ДОРИЛФУНУНИ

Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институтининг иш тажрибасидан

ОЛИМЛАР БИЛАН ҲАМКОРЛИҚДА

Бундан икки йил бурун институт ташқи пунктда сут соғувчиларнинг республика конкурси бўлиб ўтган эди.

Эз фаслининг сўлим кунлари бу ерга Фаргона водийсидан, Зарфишон ўлкасидан, узок Хоразмдан, Қарши ва Сурхон воҳасидан, Тошкент областининг узок-яқин районларидан — меҳнатда маҳорат кўрсатган, чорвачиликни ривожлантириш ишида донг таратган сут соғувчилар келишган эди. Улар учун давомда Анастасия Чудная фермасида ўзаро куч синашди, институт хўжалиги билан танишишди. Далаларда, боғларда, турли фермаларда бўлишди. Чорвачилик илмининг ривожлантирилган, уни тажриба билан пайванд қилиб шу соҳада астойдил иш олиб бораётган илм соҳиблари ҳузурда суҳбатлар ўтказишди. Улардан кўп нарсалар ўрганишди. Ҳақиқатан ҳам Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институт (директори Ш. Акмалхонов) республикадаги колхоз ва совхозлар учун иш ўрганиш лабораториялари, дорилфунунари бўлиб қолган. Бу ерда колхоз, совхозлардан

бирмунча юксалди. чорвачиликда янгиликка интилаётган хўжаликларда бу соҳада қатор муваффақиятлар қўлга киритилган бўлиб қолди. Бу соҳада чорвачилик ишларини комплекс ривожлантириш йўлида амалга ошираётган тадбирлар кўзга яққол ташланиб турибди. Чорвачиликда ишлаб чиқаришнинг ихтисослаштирилиши асосий тадбирлардан бири бўлиб қолди. Озуқа базасини мустахкамлаш, наслчиликни юқори поғонага кўтариш, оғир қўл меҳнатининг механизация елкасига юкланаётганлиги уларнинг асосий дилларидан биридир.

Областимизнинг кўпгина хўжаликларда комплекс механизацияланган чорвачилик бригадалари тузилганлиги қишлоқ хўжалигининг бу асосий тармоғига эътибор кучайганлигини кўрсатиб туради. Ишчи ана пундай ташкил этган колхоз ва совхозларда чорвачилик рентабель бўлиб, фойда келтириш соҳасига айланмоқда. Масалан, Калинин районидаги Ленин номи колхозда шундай ахволини кўриш мумкин. Бу колхоз чорвачилик фермаси илгарилари хўжаликнинг бошқа томонидан келадиган, даромад ҳисобига мавжуд эди. Сигирлардан сут соғиб олиш ҳам, бузоқ олиш ҳам, молларни бўрдоққа боқиб семиртириш ҳам қўнгилдагидек эмас эди. Бу қўлоқдан чин

тивасида чорвачиликда планлаштириш, ихтисослаштиришнинг афзалликлари ва уларни рационал жойлаштириш Ўзбекистоннинг қайси районда қандай фойда бериши асосий ўринлардан бирини эгаллабди. Чорвачиликда маҳсулдорлигини ошириш ва унинг таъмирини камайтириш йўли билан бу соҳани фойдалан тармоққа айлантириш технологиясини ишлаб чиқаришга жорий этиш масаласи ҳам олимларнинг диққат марказларида.

Фермаларда механизацияланган иш технологияси карталарини тузиш, типовой чорвачилик биноларини қуриш, чорвачиликда механизациялаштириш тадбирларини ишлаб чиқиш ва ривожлантириш темаларини устида ҳам олимлар кўнгил билан иш олиб бормоқдалар. «Тандем» соғиш установасини ривожлантириш, сигирларни соғишни автоматлаштириш ва бу ишни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш катта натижалар бермоқда.

Институтнинг ташқи пунктида бир неча йилдан бери иш олиб бораётган дондор сут соғувчи, Социалистик Меҳнат Қарамони Анастасия Чуднаянинг иши диққатга сазовордир. У 180 сигирни уч соғ давомида соғиб олади. Бошқа соғиш аппаратларида нисбатан Чудная ишлаётган «тандем» аппаратида меҳнат сарфи 2—2,5 марта кам бўлмоқда. Агар сигирларни қўлда соғишни бу аппарат билан солиштириб кўрадиган бўлсак, сигирлар қўлда соғилганда 4,5 марта кўп меҳнат сарфланади.

Ўтган йили республика сут соғувчиларининг конкурсида Анастасия Чудная республикамизнинг ҳамма областларидан келган сут соғувчиларга «тандем» аппарати билан сигир

ходимларининг қатта муваффақиятлари ҳисобланади. Бу зот сигирлар иссиқда чидамлилар. Тог ва тоғ яқини тоғларидagi хўжаликларда боқилган ва кўп гўшт берадиган моллар зоти ҳам яратилди. Улар ўша зонадаги жайларни моллар билан «Санта Гертруда» зотидаги молларнинг чатиштириш орқали амалга оширилади.

Институтнинг қўйчилик ва эчкичилик бўлими ходимлари ҳам республикамизнинг кўпгина хўжаликларда муваффақиятли тажриба ишлари олиб бормоқдалар. Бунда улар асосан қўйларни кўпайтиришнинг нафрда қандай амалга ошириш, республикамиздаги қўйчилик, хўжаликларини кўп маҳсулот берадиган зотдор насллар билан таъминлашга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Уч хил зотдаги қўйларни чатиштириш йўли билан Тошкент областининг тоғли зоналарига мос кўп жуи ва гўшт берадиган янги зот қўйлар яратилди, бу албатта тадбирга сазовордир. Бу зотдаги қўйларнинг ҳар биридан 5—6 килограммдан жуи қирқиб олинмоқда. Уларнинг соғлигининг тирик вази 60—65, қўчқорлариники, —100—125 килограммдан тўғри келмоқда.

Қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор Кияткин раҳбарлигида майин ва кўп жуи берадиган «Советская шерстная» зотидаги эчкилар яратилди ва улар ҳозирги пайтда Фаргона водийсидан Поп, Чуст районларида кўпайтирилиб юз минг бошдан ошиб кетди. Улардан йилга 500 минг сўмдан кўпроқ соғиб олинмоқда. Бу районлардаги колхоз ва совхозлар ўрта Осиё, Закавказье, Ҳиндистон

ва бошқа жойларга ҳар йили 2 минг—3 минг бошдан зоти эчкиларини сотмоқдалар.

Институт олимлари томонидан қора момиқ берадиган эчкиларнинг янги зоти яратилди. Улар Поп райони колхозларида ва «Бойсун» совхозида боқилмоқда. Давлат ана шу эчкилардан олинган момиқнинг ҳар килограммига 90 сўмдан бул тўламоқда.

Яқин вақтлар ичида қўллаб-қўллаг ва жуи берадиган корридель типидagi қўйларни кўпайтириш юзасидан олиб бориладиган ишлар ҳам муваффақиятли якулланади. Бу қўйлар ҳозирги мавжуд қўйларга нисбатан 2—3 килограмм кўп жуи беради. Шунингдек тез семиради. Бу зотдаги қўйларнинг соғлиги тирик вазида 60—65 килограмм, қўчқорлари эса 95—124 килограмм тош босади. Областимиздаги 1-«Охангарон» совхозида ана шу зот қўйлар кўпайтирилади ва Тошкент области тоғ зонасидаги колхозларга насл етказиб берилади. 1968 йилда 1-«Охангарон» совхозининг коллективи ана шундай қўйларни боқиб 200 минг сўм соғ фойда олди.

Қўйчилик бўлимининг ходимлари ҳозирги пайтда жуининг сифатини ошириш ва дағал жуини кўп ё берадиган қўйларнинг наслини яхшилаш устида кўп иш олиб бормоқда.

ПАРРАНДАЧИЛИК—ГЎШТ КЎПАЙТИРИШДА АСОСИЙ ОМИЛ

ПАРРАНДАЧИЛИК бўлимининг ходимлари олиб бораётган, иш аниқсиз диққатга сазовордир. Улар куркаларнинг янги зотини яратди. «Ўзбекистон бронза» сиринги бу куркалар зоти ҳозирча боқиб келинган жайлар куркаларга қараганда бир ярим марта оғир ва уч марта кўп тухум туғади. Кейинги йилларда колхоз ва совхозларга очирш учун 60 мингдан ортиқ ана шу куркалар тухумидан юборилди. «Химик», «Малик», Карл Маркс номи, «Охангарон» ва бошқа совхозларда куркачилик фермалари ташкил этилди. катта даромад олишга эришилмоқда. Чунотчи, «Химик» совхоз 1968 йилда 74 тонна курка гўшти топиширди 34 минг сўм соғ фойда олди. Совхоз мутахассислари 2—3 йил ичида куркалар сонини 100 мингга етказиш ва ҳар йили 500 тоннадан курка гўшти етказиб бериш тадбирларини амалга оширмоқдалар ва бу йўлда совхоз коллективи қўрғай-толмай иш олиб бормоқда.

Институтнинг тажриба базасида мавсумда 240 тадан тухум берадиган ва яхши сомирадиган тоғуларини кўпайтириш соҳасида қатор ишлар қилинмоқда.

ҲАР йили илмий ходимлар ширал ва тўйимли ем-хашак экилади. Навини яратиб, республикамиз чорвадорлари хурматига сазовор бўлмоқдалар. Ана шундай экилар тажриба далаларига экилиб ҳар йили қўллаб маҳсулот олинмоқда. Суратда: «Гигант Ўзбекистан» навали сорго экинини кўриб турибди.

келган ва институтнинг бирор бўлимида, лабораториясида, тажриба далаларида, фермаларида юрганлиги, олимлар билан суҳбатлашганини, баҳслашганини, бир нарсаларга келиб мамнун қўл синишганини билан кўрайдиган.

Шунингдек, институтнинг илмий ходимлари колхоз-совхозларга бирор сут соғувчиларга, молбоқарларга, қўчқорларга, паррандачилик фермалари, ходимларига, зоотехник ёки зооветеринария врачларига йўл-йўриқлари, маслаҳатлари билан ҳаммавақт амалий ёрдам бераётганлигининг ҳам ғувоҳи бўласиз.

Кейинги йилларда қишлоқ хўжалигида қатор ўзгаришлар бўлди. Деҳқончилик маданияти

қий учун колхоз правленееси ва партия ташкилати комплекс чорвачилик бригадаси ташкил этишга қарор қилди. Ана шу бригада аъзолари кейинги йилларда ситирлардан сут соғиб олишда, улар сутининг мойлини даражасини кўтаришда яхши натижаларга эришдилар. Колхоз кейинги уч йил давомида сутчиликдан яхши даромад олмоқда.

Бундай нисолларни қўллаб келтириш мумкин. Ана шу Ленин номи ва бошқа колхоз ҳамда совхозларда чорвачилик ишларининг илмий асосда таъин этишда ва механизациялаштиришга эришишда институт коллективи озми-кўпми чорвадорларга амалий ёрдам бериб келмоқда.

соғишни намойиш қилиб кўрсатди. Унда сут соғувчилар кўп қўл меҳнати талаб этадиган бу ишнинг ана шу усулда механизациялаштирилиши кенг жорий этилди. сут соғишдек оғир иш ниҳоятда енгиллашди ва бу соҳадан келадиган даромаднинг кўпайиши мумкин эканлигини ўз кўзлари билан кўришди ва хўжаликларида ана шундай тадбирларни амалга оширишга қарор қилдилар.

МАҲСУЛОТ БУЛОҒИ

ИНСТИТУТДА молларни озиклантириш юзасидан узлуксиз илмий ишлар олиб бормоқда. Шунингдек, ем-хашакни тайёрлаш, сақлаш ва уларни фермаларда молларга едирш технологиясини яхшилаш, флюидлар ва биохимия хоссаларини сақлаш масалаларига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда.

Институтда швед зоти билан Ўзбекистонда боқилаётган қора-ола сигирларни чатиштириш йўли билан кўп сут берадиган зотдор сигирларни кўпайтириш юзасидан узок муддатли илмий ишлар яхши натижалар билан якулланади.

Бу масала билан қишлоқ хўжалик фанлари доктори марҳум А. А. Атабашев кўп йиллар иш олиб борди ва натижаси кувончли бўлди. Бушув зотидаги сигирлар кўп сут берадиган сигирлар билан чатиштирилиб серқаймоқ, шу билан бирга кўп сут берадиган ва Ўзбекистоннинг иссиқ иқлими шароитларига чидамли янги зотлар яратилдики. бу институт илмий

Институтнинг «Красный Водопад» тажриба-таъин базасида кўп йиллардан бери меҳнат қилаётган дондор сут соғувчи Анастасия Чудная ўз тажриба мақтабига эга. Бу ерда ҳар йили қўллаб сут соғувчилар ўқиб, билимларини ошириб келмоқда. Суратда: институт директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Ш. Акмалхонов. Чудная билан суҳбатлашмоқда.

ТУХУМ ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

ШАРАФ БИЛАН БАЖАРИЛДИ. Совхоз ишчилари йил охиригача планга қўйилган равишда яна 250 минг дона тухум етказиб бериш мажбуриятини олдилар.

М. ХАНАЕВ. БУСТОНЛИК Карл Маркс номи хўжалик паррандабоқарлари

ри қабул пунктларига планда қўзда тутилган 25 минг урнига 25,1 минг дона тухум етказиб бердилар.

Бу ғалабани қўлга киритишда моҳир паррандабоқарлар Салқинбек Усенкулов билан Турсуной Усенкуловларнинг хизматлари

қайси зонасида қандай ёсади ва уларнинг ўша зонадаги шароитда яшаган молларга едирилса қандай фойда беради, ана шунлар устида, уларни молларга бериш микдори устида кўп иш олиб бормоқдалар. Лабораторияларда ишлаб чиқарилаётган озункуватли ошпириш соҳасидagi ишлар натижасида озункуватли тўйимлиликни кучайтмоқда ва ана шундай озункуватли етан моллар 15—20 процент ортиқ семирайди.

1967—1968 йиллар давомида ана шундай тадбирлардан 25 хил қабул қилинди. Натижада молларнинг маҳсулдорлиги анча оширилди ва чорвачиликдан келадиган даромад кескин кўпайди.

Партия ва ҳукуматимиз институт ходимларининг бу катта ишларини юзаси баҳоламоқда. Институтнинг 11 ходими СССР орден ва медаллари билан мукофотланган. Беш киши «Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган фан арбоби» ва «Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган зоотехник» деган фахрий номилари олишга сазовор бўлган.

Чорвачиликдаги оғир қўл меҳнатини механизациялаштиришда институт томонидан қилинган иш Бунингтефок Халқ хўжалиги виставасида навиёларда кенг намойиш қилинмоқда ва институт виставанинг олтин, кумуш медаллари билан мукофотланмоқда.

Шу кунларда институт шарҳарасида келсангиз чиройли манзарани кўрасиз. Кўп қаватли турар-жой бинолари, уларнинг кўнамалар қилинган ва гулзорга айлантирилган саҳналари кишининг ҳавасини келтиради. Шу уйларида юқорида қилинган институтнинг уч қаватли биноси қад кўтариб турибди.

Тошкент шаҳридан ўттиз километрга нарида машҳур «Красный водопад» шаллоласи мавж уриб, шарҳароб оқиб, қўмқўк дағдағлар орасида широй очиб турган бу институтда ҳар бир киши республикамизда чорвачиликни ривожлантиришга ва унинг маҳсулдорлигини оширишга бундан кейин ҳам ўз ҳиссасини қўшади ва амалий ёрдам беради. Институт республика чорвадорларининг чинакам дорилфунуни бўлиб қолади.

С. МАХКАМОВ, В. ФРМОНОВ.

Қўйчилик бўлимининг илмий ходимлари кўп гўшт ва юқори сифатли жуи берадиган қўйлар зотини яратишда муваффақиятли иш олиб бормоқдалар. Ана шу зотдаги қўйлар областимизнинг ва республикамизнинг тоғ зонасидаги хўжаликларда айниқса кўпайтирилиб, катта даромад олинмоқда. Суратда: жуи ва гўшт берадиган қўйларни кўриб турибди.

Р. НЕГМАТУЛИН, фотолари.

СИГИРЛАРНИНГ ЯНГИ ЗОТИ

940 ЙИЛДА Оржоникидзе район территориясида ташкил этилган бу илмий-текшириш институти илгариги киши тажриба станцияларидан ташкил топиб, ҳозирги пайтда республикада чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулдорлигини ошириш соҳасида катта илмий даргоҳ бўлиб қолди.

Институт ташкил этилган дастлабки йилларда унинг олдига молларнинг наслини яхшилаш вазифаси қўйилган эди. Институт ходимлари бу вазифани муваффақиятли адо этиш учун моллар боқимишни яхшилаш, республикада чорвачиликни ривожлантириш ресурсларини қидириб топишга алоҳида эътибор бердилар. Бунинг учун институт лабораторияларида кам сут берадиган жайларни сигирлар билан наслдор сигирларни чатиштиришга ва шундай қилиб моллар наслини яхшилаш ва уларнинг маҳсулдорлигини оширишга эришиш тадбирлари қўйилди.

Ҳозирги пайтда Ўзбекистон чорвачилик илмий-текшириш институти замонавий ускуналар ва аппаратлар билан жиҳозланган, йирин, илмий базасига эга. Бу институтда

фан ютуқлари ва бу соҳада амалга оширилаётган тажрибаларни кенг қўлланиб келинмоқда.

Институтда қорамолчилик, қўйчилик, паррандачилик, чўч қачилик, йилчилик, асаларилик, ем-хашак тайёрлаш, озиклантириш ва шулар сингари жуда кўп бўлимлар, лабораториялар мавжудки, бунда 117 илмий ходим кўнгил билан иш олиб бормоқда ва чорвачиликка доир янги илмий ишлар ижод этмоқдалар. Институтда 50 дан ортиқ фан кандидатлари ва фан докторлари ишлаётганлиги бу коллектив ҳар қандай вазифаларни муваффақиятли адо этишга қодир эканлигини кўрсатиб турибди.

Олимларнинг илмий-текшириш ишлари фаолиятида чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш ва уларнинг сифатини яхшилаш вазифалари актуал проблемалардан ҳисобланади. Шунингдек молларни озиклантириш, уларнинг наслини яхшилаш соҳасида олиб бориладиган ишлар ҳам тақдирга сазовордир.

Институтнинг илмий тема-

ТУРОБ ТҮЛА 50 ЁШДА ОТАШНАФАС ШОИР

Туроб Тұла шеър өзінің бола-
жық жылдардағы мәшқ қылды.
«Лагерини севиб» сарлаханли би-
ринчи шеър бундан 35 жыл аввал
босилиб чикди. Шундан бери тин-
май элзанади, ёзоди, янгидан-янги
мавузуларни кутаради, халқ мекна-
ти, мардликни, бахтини куйлайди,
коммунизм, голяридини фойзлеб
улуг давримизни таранум этади.

Шоир илк шеърлариндан бириде
бундай деб ёган эди:

Оталар қонидан устан
полаларни,
Кўксимизга тақдик, тақамиз,
Умидларга тўлиб, улар кўзи
билан
Келажакка боқдик, боқамиз,
Уртоқ шор! Ларика бер,
Жанговар бирканг
Зафар ишончини, оқласин,
Жангчи қилч каби даст

Уфқда чакмоқлар қарасин!
Туроб Тұла шеърини ижодининг
дастлабни йилларидаги илк асо-
сий кўнахли ойдин бўлиб қолди
бири — жанговар публицистика,
иккинчиси — майин лирика, кў-
шиқ. У Гафур Гулом ва Ҳамид
Олимжондан шеърини жанговар
нутқини ўрганган бўлса, Ҳамза ва
Ойбекдан даврга ҳамнафас лирик
назмин, кўшиқ тўқинини ўрганди.

Улуг Ватан урушининг дастлаб-
чи ойларида Туроб Тұла ёган
шеърлардан кўндала мисоллар
бу фикриникини тасдиқлайди.

Кўзгал!
Кўзгал, эл ўғлонлари!
Зилзилалар солиб қадамла!
Мард жанговар майдонда
синалар,
Жаҳон қаршида кучинини
жама!

Бу парча шоирнинг шеърини пуб-
лицистикасига мисол.

Мана, уша вақтда ёзилган бош-
ке бир шеър:

Жанга кетсанг, дилдорим,
Ой бориб, омон келгин,
Жондан азизсан, брим,
Ой бориб, омон келгин,
Олгил-у, ҳеч олдимир,
Евни омон қолдирма,
Душманини қудайрма.
Ой бориб, омон келгин,
Юрган еринг тул бўлсин,
Минганинг дулау бўлсин,
Душман куйиб кул бўлсин,
Ой бориб, омон келгин,
Сен менин чин бримсан,
Дилда йўғ-боримсан,
Ҳам номус-у орикман,
Ой бориб, омон келгин.

Бу кўшиқ. Музыкага шундоқ-
кина тундидиган раван, бир ўқи-

гандаёқ ёд бўлиб қоладиган гў-
зал кўшиқ.

Туроб Тұла ҳам жанговар ва-
танпарварлик шеърлар ҳам лирик
кўшиқлар ижод этаркан, Совет
ватани ва халқининг шон-шавка-
тини, Коммунистик партия голяри-
ни, Совет шарқининг Ленин
даҳосидан нурафшонлигини, ёзда
ва обод республикамизни куйла-
ди.

Туроб Тўланинг шеърини тўплам-

лари кўлма-кўл ўйиб, севиб ўқи-
лади. Унинг «Шеърлар», «Шод-
лигим», «Табассум», «Бахт тоғи-
отари», «Муборакбод», «Шарқ
машъа», «Канотлан, кўшиқла-
рим!» номли ва бошқа тўплам-
лари, бундан ўн йил аввал нашр
этилган бир томлик «Танланган
асарлар» китоби уни кенг китоб-
хоналар оммасига танитди. Шоир
шеърларини Москвада «Советс-
кий писатель» нашриёти рус ти-
лида босиб чиқарди. Шу кўнлар-
да Гафур Гулом номидати наш-
риётимиз унинг икки томлик
асарларининг биринчи томини
китобхоналарга тақдим этди.

Туроб Тўланинг М. Бурхонов,
С. Одаков, М. Левиев, Ф. Соли-
қов, М. Мирзоев ва бошқа маш-
хур композиторлар билан ҳам-
корликда яратган кўшиқлари эл
орасига кенг тарқалди, улар йил-
ликка, ёшлар тилидан тўшмади,
«Булбул», «Азали», «Мафтун бў-
дим», «Кейдасан», «Ғуллар водий-
си», «Кўчалар», «Санама» ва бош-
қа ўнлаб жўшқин шушулар радио
ва телевидение орқали, пластин-
каларда, концертларда ҳар кун
янграйди. Хушоов хонанделар-
дан Саодат Қобулова, Ботир Зо-

киров, Коммуна Исмоилова, Бер-
та Давидова, Лайло Шарипова,
Эргаш Йўлдошев, Мухаббат Ша-
маева Туроб Тұла шеърларини
севиб куйлайдилар.

Туроб Тұла бутун хаёти ва ижо-
дини санъат билан, музыка, театр
ва кино билан боғлаган истеъдо-
дли санъаткордир. Муқимий номи-
даги республика музыкали театри-
да ва бир қанча область театрла-
рида сахнага қўйилган «Қари
қиз», «Қиз булоқ», «Момо ер»
асарлари драматургиямизда му-
зикали драма жанрини бойитди.
Шоирнинг сценарийлари асосида
яратилган «Мафтунингман» ва
«Фурқат кинофильмларини ми-
ллион-миллион томошабинлар кўр-
дилар. Ниҳоят, Туроб Тұла ком-
позитор И. Ҳамроев билан ҳам-
корликда «Зулматдан зиё» опе-
расини ёзиб, санъат чўққиси ҳи-
собланган бу мураккаб музыка
жанрининг равақига арзирли
улуш қўшди.

Туроб Тұла — қалби қайноқ,
муҳовазаси кенг, маданияти юк-
сак ижодкор. У рус ва бошқа
қардош халқлар адабиёти ва
санъатини, шарқ ва ғарб классик
поэзияси ва ҳозирги замон ёзув-
чиларининг асарларини чуқур
мутолаа қилади, ўрганади, таржи-
ма ҳам қилади. Буюк немис
классик шоири ва драматурги Ф.
Шиллернинг «Мария Стюарт»
шеърини драмада Ҳамза номли
Ўзбек Давлат академик драма
театринида Туроб Тұла таржи-
масида ўйналиб келмоқда.

Санъат соҳасидаги самарали
ишлари учун Туроб Тўлага «Ўзбе-
кистон ССРда хизмат кўрсатган
санъат арбоби» деган фахрли ун-
ван берилган.

Туроб Тұла адабиётимизнинг
урта авлодига мансуб етук ижо-
дкордир. У ўз тенгдошлари А.
Мухтор, Р. Бобожон, Мирмуҳсин,
Саид Аҳмад, Шукрулло, Шухрат,
Р. Файзий ва яна ўнлаб баркамол
ёзувчилар билан бир сафда бари-
чали меҳнат қилиб, ўзбек совет
адабиёти ва санъатини янада ри-
вожлантириш, янги поғоналарга
кўтариш учун курашмоқда.

Халқ учун ижод қилиш, ком-
мунизм голярини таранум этиш
ижодкор учун улуг бахтир.
Республикамиз жамоатчилиги
шу кўнларда шоир ва драматург
Туроб Тұла туғилган кўннинг 50
йиллиги ва ижодининг 35 йилли-
гини нишонламоқда. Биз қадрдон
юбиларга сийхат-саломатлик, янги
ижодий парвозлар тилаймиз.

Ҳамид ГУЛОМ.

МАКТАБ ўқувчиларининг ёзиб қаниқулари саз ўтати. Суратда:
қувноқ болалар Гагарин номидаги боғда. А. АБАЛЛИН ФОТОСИ.

САМАРАЛИ ТАДҚИҚОТ

Аспирант Аскар Ортиқовнинг
испанишлар самарали тақлиди. Инсти-
тутида у Тошкент политехника
институтини хилия-технология фа-
культети илмий совети мажлисида
техника фанлари кандидати илмий
даражасини олиш учун «Пахта
мицелласидан ёғни ажратишда
олд дистелляцияси жараёнини оп-
тималлаштириш» деган темадаги
диссертацияни муваффақиятли ёқ-
лади.

Еш олиш А. Ортиқов техника
фанлари доктори профессор Н.
Ризаев ва техника фанлари канди-
дати доцент Н. Юсуфбеков раҳбар-
лигида бу тема устида анча вақт
ишлади. Тошкент политехника ин-
ститутининг хилия-технология фа-
культетинида ўнлаб юртин келариди
ёш ақолий экспериментлар қилиб,
кўнчилида умид туғдирган эди.
Тўртинчи курсда яратган ихтироси

Реклама ВА Эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

19.45 дан—Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 —Кўрсатулар програм-

маси.
Рус тилида: 18.30 — Телеинги.
ликлар. 18.45—Болалар учун ки-
нофильм. 19.00—«Техника прог-
ресс учун». 19.20—«Асосий гу-
воҳ». Бадий фильм. 20.30 Кўрса-
тулар программаси.

Ўзбек тилида: 20.40—Телеинги.
ликлар. 20.55—«Июль—ғўза» пар-
зарида халқ кинувчи-ой». 21.55
«Оқшом сайлади». Адабий-музи-
кали композиция. 22.15—«Беш-
лиқ 12 да келади». Бадий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 — Ўзбур кўрсатулар про-
граммаси. Абитуриентлар
учун. Математика (рус тилида).
20.00дан —Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00—«Шаҳар.
лар ҳақида кўшим». Концерт.
Рус тилида: 20.40—Еврипид.
«Медея». Телеспектакль.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Яшасин севги! —САҒЪАТ СА-
РОНИ. НАВОННОМ. «СПУТ-
НИК». «ДРУЖБА» (кундуз ва
кечурун). «НАЙКА» (орталаб 11,
кундуз 2 ва кеч 5, 7, 40 минут-
да).

Елканлар бўлса... —«КОМСО-
МОН 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва
кечурун). «ЧАНКА» (кеч соат 10
да).

Бир кун ва бир умр —«ЎЗБЕ-
КИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ». «МОСИ-
ВА» (кундуз ва кечурун). «ТОШ-
КЕНТ СОВЕТНИНГ 50 ЙИЛЛИ-
ГИ» (кеч 6 да, 8 да).

Кора лада —«ЎЗБЕКИСТОН».
«ВОСТОК» (кундуз ва кечурун).
«ТОШКЕНТ СОВЕТНИНГ 50 ЙИЛ-
ЛИГИ» (орталаб 12, 2, 4 ва кечу-
рун 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10,40 минутда
бошланади).

Фреди, биринчи ур! —«РАКЕТА».
Кора лада —ТЕЛМАННОМ.
Елканлар бўлса... —«ОСТИВАЛЬ».
Яшасин севги! —«ХИВА».

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ

ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

1970—1971 ўқув йилига

ҚУНИДАГИ МУТАХАСССЛИК-
ЛАР БУЙИЧА
СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўзбек тили ва адабиёти,
рус тили ва адабиёти, немис
тили, математика, география
ва биология.
Кирувчилар кўнчилидаги фан-
лардан кириш имтиҳонларни
топширади.

Ўзбек тили ва адабиёти бўй-
ича: Ўзбек тили ва адабиёти
(ёзма ва оғзаки), СССР тарихи
(оғзаки), чет тили (оғзаки).

Рус мактаблари учун рус
тили ва адабиётиндан ўқитувчи
тайёрлайдиган гуруҳлагча: рус
тили, оғзаки), она тили ва
оғзаки), СССР тарихи (оғзаки),
чет тили (оғзаки).

Ўзбек мактаблари учун рус
тили ва адабиётиндан ўқитув-
чи тайёрлайдиган гуруҳлагча:
рус тили ва адабиёти (дин-
таит ва оғзаки), СССР тарихи
(оғзаки), чет тили (оғзаки).

Немис тили бўйича Ўзбек
ва рус гуруҳларига: немис
тили (оғзаки), она тили ва
адабиёти (ёзма ва оғзаки),
СССР тарихи, (оғзаки).

Математика (Ўзбек тилида):
математика (ёзма ва оғзаки),
физика (оғзаки), Ўзбек тили
ва адабиёти (ёзма).

География ва биология (Ўз-
бек тилида): география (оғза-
ки), биология (оғзаки), химия
(оғзаки), Ўзбек тили ва адаби-
ёти (ёзма).

Хужиятлар 31 июлгача қа-
бул қилинади. Арзиз, Ўрта
маълумот тўғрисидаги хуж-
иятнинг асл нусхаси, олий
ўқув юртига кириш учун ха-
рактеристика. 296-формали
соғлиги тўғрисида справка,
туртга бош қийимисиди олдир-
ган 3х4 ҳажмдаги фотосурат
билан институт ректори но-
мига юборилади.

Институт адреси: Ангрен, ли-
ги шаҳар, 48-квартал, 1-хў-ўй.

Ўтмир АХМЕДОВ,
Оқиғурган район прокурори, адлия
ичини маслаҳатчиси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШ-
КЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Таш-
кентского обкома КП Узбекистана,
Областного Совета депутатов тру-
дящихся.

РЕДАКЦИЈА ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 336495, Редактор уринбосар-
лари — 835885, 837916 Масхул секретарь — 834008, Пропаганда, адабиёт
ва санъат бўлими — 831936, Санъат, транспорт ва иқтисодий бўлими —
833786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлими — 835811, Иқти-
сои хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртидан бўлими — 839050,
Совет курилиши, маънавий қизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — 838761,
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 834048, Эълонлар бўлими — 838142,
коммуторат — 830249 дан 830258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг
босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Г. 1678.

РЕДАКТОР
А. ИСМОИЛОВ.

«ЮБИЛЕЙНИ» МАРКАЗИ

СПОРТ ЗАЛИДА

10 июлдан 2 августгача

Икки бўлимдан иборат

«ЯХДАГИ ЦИРК»

ГАСТРОЛЛАРИ

Қатнашдилари бутун дунё,
Европа ва Олимпия ўйинларини
нинг қумуш медал мукофоти
оталар

ТАТЬЯНА ЖУН
АЛЕКСАНДР ГАРЕЛИК
А. МАЙОРОВ раҳбарлигида

«ХОККЕЯДА АЙИҚЛАР»

Билетлар фақат зиявна ор-
қали сотилади.

Справалар учун телефон-
лар № 446154, 445012.

«СОЮЗГИПРОТЕСКОЗ»

УРТА ОСИЕ ФИНАЛИГА

Ўрмончилик мелнатор-
инженерлар (Ўрмон сувчил-
ли), техни-топографлар, ту-
рошнуослар, машинистлар,
шоферлар

К Е Р А К

Мурожаат учун адрес: Тош-
кент — 121, Фарҳод кўчаси,
10 уй (7, 14 трамвайлар, 18,
58 автобусларнинг «Қон қу-
лиш институтини» бекати).

«ЎЗГЛАВЛЕТСНАБВИТ» нинг

МАРКАЗИЙ МАХСУС

БАЗАСИГА

катта бухгалтерлар, бухгал-
терлар, сляд мудирлари, юк-
чилар

К Е Р А К

Мурожаат учун адрес: Тош-
кент шаҳар, Қорасаров кўча-
си, 316-хў-ўй. (7- троллейбус,
42-автобуснинг «Лаборатория
бекати).

6-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИНИНГ

109-МЕХАНИЗАЦИЯШАН

КЎЧМА КОЛОННАСИГА

катта прораблар, прораблар,
усталар (сановт курилиши
бўйича таъбириса бўлган),
шунингдек ҳамма мутахассис-
ликлар бўйича ишчилар

К Е Р А К

Тошкент ва Янгйўлдан яш
жойига транспорт билан
таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Ўрта
султ посёлкаси, Гўшт комби-
нати курилиши.

ГЛАВСРЕДАЗИРОВХОЗСТРОЙ

МАТЕРИАЛ-ТЕХНИКА

ТАЪМИНОТИ БОШҚАРМАСИ-

НИНГ

ТОШКЕНТ ХУНАЛИК

ХИСОБИДАГИ БАЗАСИГА

сляд мудирлари, катта ом-
борчилар, катта бухгалтер,
секретарь-машинистка, сляд
ишчилари, автослесарлар, юк-
чилар

К Е Р А К

Мурожаат учун адрес: Тош-
кент шаҳар, Галаба кўчаси, 1-
уй (40-автобуснинг «А. Наби-
ев» бекати).

ТОШКЕНТ 1-УЯ ҚУРИЛИШИ

КОМБИНАТИНИНГ

1-ПАРДОЗЛАШ ИШЛАРИ

БОШҚАРМАСИГА

дурдоглар, бўёқчилар, бе-
тончилар ҳамма разрядли су-
воқчилар

К Е Р А К

Меҳнат ҳақи ишбай — муно-
фоти. Ётоқхона маъмуз.

Мурожаат учун адрес: Тош-
кент шаҳар, Чилонзор мас-
сияи, 3 квартал, 7-уй, 3-қават
(2, 3, 26, 27, 54-автобуслар,
7, 9, 13-троллейбусларнинг «Чи-
лонзор» бекати).

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»

ТРАНСПОРТ БОШҚАРМАСИ

НИНГ № 9 АВТОБАЗАСИГА

МА3.503, КРА3-256 автомо-
билларида ишлаш учун шо-
фер дизелчилар, 3, 4, 5 раз-
рядли автослесарлар, аннум-
пторчилар, мисгарлар, вул-
коччилар

К Е Р А К

Янқаларга ётоқхона бери-
лади.

Мурожаат учун адрес: Бек-
темир посёлкаси, Михачев кў-
часи, 2 уй, нақлар бўлими,
(7, 102-автобусларининг Қўлиқ
бекати).

Бизнинг адрес:

Тошкент, 1-йилда Вос-
тока кўчаси, 26-уй.

ИНДЕКС — 64697.

Р. 02643.

Спортив

ЧОРАК ФИНАЛ ГОЛИБЛАРИ

Футбол бўйича СССР куб-
огининг чорак финал ўйинлари
утган шанба кунин Бокс, Киев,
Одесса ва Москва стадионла-
рида бўлди.

Пойтахт динамочилари ҳам-
шаҳарлари — автозаводчиларни
3:0 ҳисобида маглубиятга уч-
ратдилар. Киев динамочилари
эса Ленинграднинг «Зенит»
командаси устида 2:1 ҳисоби-
да галабага эришдилар.

Москва спартакчилари Бо-
куда маҳаллий «Нефтьч»дан
0:1 ҳисобида енгилдилар. Тби-
лисининг «Динамо» командаси
эса Одесса қоранденгизчилари
ни 2:1 ҳисобида маглубиятга
учратди. Шундай қилиб фах-
рий соврин учун даъвогарлик
қилаётган турта команда қо-
лди. Экинчи йил финалда Моск-
ва ва Киев динамочилари ҳам-
да «Нефтьч» ва «Динамо»
(Тбилиси) ўзаро беллашади-
лар. Ярим финал ўйинлар 25
июлда бўлади.

ПОЛВОНЛАР БАХСИ

Тошкентдаги «Юбилейни»
спорт саройи учун кўз давомида
халқимизнинг севишлик спорт
тури — фарғонача уюлда ҳу-
раш шавандалари билан
гаваҳ бўлди. Бу ерга Ўзбе-
кистон, Қирғизистон, Тожики-
стон полвонлари матч учра-
шуви ўтказиш учун йиғилди-
лар. Мусобақада қирғизистон-
лик меҳмонлар муваф